

Polacy w Rosji.

Organizacja Polaków w Rosji rozwija się obecnie zupełnie swobodnie i bardzo energicznie. Utworzenie tam jakiegoś narodowego przedstawicielstwa było tem potrzebniejsze, że po złożeniu mandatów przez niedobitki dawnego Koła Polskiego, społeczeństwo polskie nie miało własnej urzędowej organizacji. Powstał zatem przede wszystkim polski Komitet demokratyczny w Moskwie i Petersburgu, któremu przewodzi mecenas Aleksander Lednicki, który jest także prezesem komisji, utworzonej przez rząd tymczasowy dla przeprowadzenia likwidacji dawnych urzędów Królestwa Kongresowego i obliczenia majątku tej dzielnicy, o ile został przewieziony do Rosji. P. Lednicki jest osobistością ogólnie znaną w kołach inteligencji rosyjskiej, a jako osobisty i bliski przyjaciel Kierenskiego, obecnego ministra wojny, wywiera pewien wpływ i na rząd tymczasowy. Należał do pierwszej Dumi, wybrany

Polacy w Rosji: Warsztat stolarski Polskiego Komitetu pomocy ofiarom wojny w Saratowie

Z dawnych organizacji pozostała Rada Zjazdów polskich organizacji pomocy ofiarom wojny (P.O.W.) pod przewodnictwem profesora Uniwersytetu Jagiellońskiego, p. M. Zdziechowskiego, dawny centralny komitet obywatelski Królestwa Polskiego z p. Wł. Grabskim na czele i Polskie Towarzystwo pomocy

ków tymczasowego rządu i komitetu wykonawczego Dumi, aby odpowiedzieć na znany manifest rządu w sprawie polskiej. Do ks. Lwowa przemówił p. Lednicki, który powiedział między innymi: „Stanęli przed tobą przede wszystkim ci, którzy byli wyznawcami wielkich haseł wolności powszechnej, bra-

Polacy w Rosji: Sekcja rozdawnictwa robót przy Wydziale pracy Komitetu Polskiego w Moskwie.

z Rosji centralnej i był członkiem stronnictwa konstytucyjno-demokratycznego w pierwszym okresie jego istnienia. Poczytywano mu to nawet za złe w pewnych kołach, ale trzeba pamiętać, że wówczas kadeci, którzy wylenili się z t. zw. ziemców, stanowili jedyne rosyjskie stronnictwo, które zajęło stanowisko stosunkowo bezstronne wobec kwestii polskiej. Później, kiedy wziął wśród nich górę gruby nacjonalizm, kiedy w III Dumie popierali nawet antypolskie ustawy, opuścił p. Lednicki ich szeregi i nie jest teraz związany z żadną partią rosyjską. Mimo to cieszy się wprost niezwykłą popularnością w kołach rosyjskiej inteligencji, jest otoczony ogólnym szacunkiem i będzie niezawodnie najlepszym rzecznikiem polskich interesów. W obecnej sytuacji jest on powołany do odegrania wybitnej roli, a jego rozgałęzione stosunki dają mu możliwość bardzo skutecznego działania wśród ludzi, których rewolucja postawiła u steru władzy.

Nazwa komitetu „demokratyczny” daje firmę w obecnych stosunkach najlepiej brzmiącą; należą do niego ludzie bardzo umiarkowani, a między innymi dwaj przedstawiciele katolickiego duchowieństwa.

Drugą organizację polityczną polską stanowi Klub narodowy (demokratyczno-narodowy) w którym obok byłych posłów do ostatniej Dumi, odgrywa główną rolę hr. Z. Wielopolski. Wreszcie specjalną dzielnicową organizację przedstawia polski Komitet wykonawczy w Kijowie, którego działalność obejmuje Ukrainę, Wołyń i Podole. Litwa nie organizowała się odrębnie, gdyż posiada własne przedstawicielstwo w Kole polskich posłów z Litwy.

Z frontów bojowych: Austriacka pozycja obronna w Dolomitach

ofiarom wojny, którego prezesem jest p. St. Łopaciński. Istnieje oczywiście oprócz tego całe mnóstwo polskich stowarzyszeń humanitarnych, społecznych i naukowych, te jednak działają wyłącznie w swoim specjalnym zakresie i nie mieszają się do akcji politycznej.

W pierwszych dniach kwietnia, przedstawiciele polskich organizacji politycznych udali się do człon-

terstwa i równości, za które naród polski krew przelewał i których zwycięstwo postawiło was dzisiaj na wyżynach władzy państwowej. Polski Komitet demokratyczny, jednoczący najróżnorodniejsze kierunki polskiej myśli demokratycznej, składa tobie i rządowi tymczasowemu serdeczne pozdrowienie. W naszym gronie widzisz ludzi posiłających w walce, którzy dziś, świadomi spełnionego obowiązku przed

Legiony w Królestwie Polskiem: Uroczystość dekorowania odznaczonych pól drugiego pułku w Mińsku Mazowieckim